

Nr 4

LANDSKAPSLAG

**om tillämpning i landskapet Åland
av vissa riksförfattningar om statens pensioner**

Föredragen för Republikens President den 10 januari 1997

Utfärdad i Mariehamn den 23 januari 1997

I enlighet med lagtingets beslut¹⁾ stadgas:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Den som står i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande till landskapet är, med i denna lag angivna avvikelser, berättigad till ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltidspension och efter sådan person erläggs familjepension ur landskapets medel i enlighet med vad om personer i statlig anställning är föreskrivet i

1) lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (FFS 280/66),

2) lagen den 20 maj 1966 angående införande av lagen om statens pensioner (FFS 281/66),

3) förordningen den 9 december 1966 om statens pensioner (FFS 611/66),

4) förordningen den 9 december 1966 om verkställighet och tillämpning av lagen angående införande av lagen om statens pensioner (FFS 612/66),

5) lagen den 31 december 1968 om statens familjepensioner (FFS 774/68),

6) lagen den 31 december 1968 angående införande av lagen om statens familjepensioner (FFS 775/68),

7) förordningen den 31 december 1968 om statens familjepensioner (FFS 796/68) samt

8) förordningen den 31 december 1968 om verkställigheten och tillämpningen av lagen angående införande av lagen om statens familjepensioner (FFS 797/68).

De i 1 mom. angivna författningarna tillämpas sådana de lyder när denna lag träder i kraft.

Sker därefter ändring i någon av författningarna skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, om inte annat följer av denna lag.

2 §

Förvaltning

De förvaltningsuppgifter som enligt de författningar som avses i 1 § 1 mom. ankommer på statens myndigheter skall i landskapet skötas av landskapsstyrelsen, till den del förvaltningen grundar sig på landskapets lagstiftningsbehörighet på området.

3 §

*Tillämpning av hänvisningar
till riksförfattningar vilka äger motsvarighet i
landskapslagstiftningen*

Hänvisas i de i 1 § 1 mom. nämnda författningarna till bestämmelser i rikslagstiftningen skall hänvisningarna avse motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen.

4 §

Generella avvikelser

I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i de i 1 § 1 mom. nämnda författningarna:

1) anmälan om bibehållande av pensionsrätt såsom i 4 § lagen angående införande av lagen om statens pensioner är föreskrivet kan, utan hinder av vad i lagen är stadgat, göras senast när ansökan om pension inlämnas. På dem som gjort här avsedd anmälan skall fortfarande till-

¹⁾ Ls framst. nr 26/1995-96
Lu bet. nr 16/1995-96

lämpas vad i 35 § landskapslagen om landskapspensioner (20/67) är stadgat,

2) vad i 8 § 5 mom. lagen om statens pensioner är stadgat om där avsedda föreskrifter skall i landskapet gälla föreskrifter i lagen om statens pensioner (FFS 280/66), lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagarare (FFS 202/64), pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (FFS 298/66), lagen om ortodoxa kyrkosamfundet (FFS 521/69), folkpensionsanstaltens pensionsreglemente eller pensionsstadgan för folkpensionsanstalten eller pensionsstadgan för Finlands Bank samt

3) 3 § 4 mom. lagen om statens pensioner skall inte tillämpas i landskapet.

5 §

Avvikelser i fråga om landskapets privaträttsligt anställda

I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i lagen om statens pensioner i fråga om landskapets privaträttsligt anställda:

1) de i 1 § 3 mom. angivna årtalen skall i landskapet avse de årtal som anges i nedanstående tabell:

I 1 § 3 mom. angivet årtal	Årtal i landskapet
1992	1995
1998	2001

2) de i 4 § angivna årtalen skall i landskapet avse de årtal som anges i nedanstående tabell:

I 4 § angivet årtal	Årtal i landskapet
1959	1962
1994	1997

3) den i 7a § 2 mom. avsedda ökningen skall räknas från det tredje kvartalet år 1996 fram till utgången av det tredje kvartalet av det kalenderår som föregått året för intjänande av i momentet nämnda arbetsförtjänst,

4) de i 10 § angivna årtalen skall i landskapet avse de årtal som anges i nedanstående tabell:

I 10 § angivet årtal	Årtal i landskapet
1959	1962
1992	1995
1994	1997
1995	1998

5) de i 12 § angivna årtalen skall i landskapet avse de årtal som anges i nedanstående tabell:

I 12 § angivet årtal	Årtal i landskapet
1959	1962
1994	1997

I landskapet skall i fråga om landskapets privaträttsligt anställda den i 6 § lagen om statens familjepensioner avsedda anställningstiden som räknas såsom pensionstid räknas till utgången av år 1997.

6 §

Besvär

Beslut som landskapsstyrelsen fattat med stöd av denna lag överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

7 §

Landskapsförordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

Genom denna lag upphävs landskapslagen den 17 maj 1984 om tillämpning i landskapet Åland av vissa i riket gällande författningar rörande statens pensioner (33/84).

9 §

Övergångsbestämmelser i fråga om landskapets privaträttsligt anställda vad gäller tillämpningen av lagen om statens pensioner

Vid tillämpningen av de ändringar som vidtagits i lagen om statens pensioner mellan den 1 januari 1993 och den dag denna lag träder i kraft skall bestämmelserna i denna paragraf iakttas i fråga om landskapets privaträttsligt anställda.

Ändringen av 1 § 3 mom., 4 §, 6 § 1 mom. 4 punkten, 8 § 1-3 och 5 mom., 10 § 1, 2 och 6-8 mom., 10a §, 10b § 1 och 4 mom. samt 20 § 1 mom. tillämpas inte på en förmånstagare som är född före år 1943. På en sådan förmånstagare tillämpas inte heller ändringen i 5 § 4 mom. beträffande pensionsålder, ändringarna i 11 § till andra delar än paragrafens sista mening eller ändringarna i 12 § till andra delar än att barntillägg enligt folkpensionslagen (FFS 347/56) inte skall beaktas. Ändringarna i 1 § 3 mom., 4 §, 10 § 1, 2 och 6-8 mom., 11 § samt 12 § 1 och 2 mom. tillämpas inte på en förmånstagare vars pensionsfall har inträffat innan denna lag träder i kraft.

Ändringen av 9 § 1 mom., 13 § 1 mom., 17 § samt 18 § 2, 4 och 6-9 mom. tillämpas även på pensioner i fråga om vilka pensionsfallet har inträffat innan denna lag har trätt i kraft.

Om en förmånstagare, som fyllt 54 år innan denna lag träder i kraft, har anställning som vid lagens ikraftträdande har fortgått minst tio år, avslutas anställningen enligt 1 § 8 mom. vid utgången av det år denna lag träder i kraft, om villkoren i nämnda moment uppfylls.

Ändringen av 6 § 1 mom. 3 punkten tillämpas på oavlönade avbrott som börjar efter att denna lag trätt i kraft. Ett avbrott som börjat innan lagen trätt i kraft beaktas inte då pensionslönen räknas ut.

Ändringen av 7 § samt 7a-7e §§ tillämpas på anställningar som upphör efter att denna lag har trätt i kraft.

Till den del kalenderår från tiden före lagens ikraftträdande hänförs till de urvalsår som fastställs enligt 7 § 1 mom. bestäms dessa kalenderår och motsvarande arbetsförtjänster med tillämpning av 7 § 1 mom., sådant det lyder när denna lag träder i kraft. Bestämmelserna i 7 § 2 mom. sådant det lyder i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (FFS 1671/95) tillämpas inte på urvalsår som infaller innan denna lag trätt i kraft.

Lagens 7c § tillämpas på anställningar som upphör efter att denna lag har trätt i kraft, dock så ändrad att i stället för procenttalet 20 används följande procenttal beroende på pensionsfallsåret:

Pensionsfall	Procenttal i stället för 20 procent
1997	3
1998	6
1999	9
2000	12
2001	16

Ändringen av 9 § 2 mom. samt lagens 9 § 3 mom. och 18f § tillämpas på invalidpensioner som börjar eller skall fortsätta efter att denna lag har trätt i kraft. Lagens 18f § 2 mom. tillämpas dessutom på invalidpensioner som fortsätter när lagen träder i kraft, om beslut enligt 18b § meddelas medan lagen är i kraft.

På en förmånstagare som har fyllt 55 år innan denna lag har trätt i kraft och som då lagen träder i kraft har rätt till dagpenning enligt landskapslagen om sysselsättning (24/72) eller utbildningsstöd enligt landskapslagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (39/88) tillämpas fortfarande 9a § lagen om statens pensioner sådant detta lagrum lyder när denna lag träder i kraft. När bestämmelsen tillämpas anses förmånstagaren ha rätt till dagpenning

även under den självrisktid som gäller för erläggande av grunddagpenning enligt landskapslagen om sysselsättning den dag denna lag träder i kraft. Om villkoren i 5a och 5b §§ uppfylls anses förmånstagaren när arbetslöshetspensionen bestäms ha rätt till återstående tid enligt 5a §, även om denne har blivit arbetslös enligt 9a § 2 mom. före uppnåendet av 63 års ålder eller en lägre avgångsålder.

Trots bestämmelserna om den nedre åldersgränsen för individuell förtidspension i 9c § 1 mom. behåller en förmånstagare som är född före år 1943 rätten att få individuell förtidspension när denne har fyllt 55 år. Ändringen av 9c § 3 mom. tillämpas på förhandsbesked som ges medan lagen är i kraft.

Ändringen av 10 § 4 mom. och 5a § 1 mom. tillämpas på sådana pensioner där pensionsfallet inträffar efter att denna lag har trätt i kraft. På en förmånstagare som är född före år 1943 och som när denna lag träder i kraft har rätt till dagpenning enligt landskapslagen om sysselsättning eller utbildningsstöd enligt landskapslagen om sysselsättningsfrämjande utbildning tillämpas dock alltså 10 § 1 mom. lagen om statens pensioner, sådant det lyder när denna lag träder i kraft. Då 10 § tillämpas anses förmånstagaren ha rätt till dagpenning även under den självrisktid som gäller för erläggande av grunddagpenning enligt landskapslagen om sysselsättning den dag denna lag träder i kraft. Bestämmelsen tillämpas dock inte på en förmånstagare med rätt till dagpenning som beviljas på grundval av permittering som börjat från och med den dag då denna lag träder i kraft, om förmånstagaren senast två månader därefter på nytt börjar arbeta för samma arbetsgivare som vid permitteringen.

Trots bestämmelsen i 12 mom. ovan tillämpas lagens 10 § 1 mom. sådant det lyder när denna lag träder i kraft, då pensionsbeloppet uträknas för den tid invalidpension fortsätter enligt 5 § 4 mom. lagen om statens pensioner, om den tidigare pensionen har beviljats på grundval av arbetsoförmåga som börjat innan denna lag har trätt i kraft.

De genom lagen om ändring av lagen om statens pensioner (FFS 1671/95) upphävda 5 och 6 mom. i 12 § tillämpas på pensioner som börjat löpa innan denna lag träder i kraft så att kompletteringsdelen minskas med 60 mark i månaden räknat från denna lags ikraftträdande. Om kompletteringsdelen dagen innan denna lag träder i kraft uppgår till högst 250 mark i månaden, minskas den med 40 mark i månaden räknat från den 1 januari 1998, med 40 mark i månaden räknat från den 1 januari 1999, med 40 mark i månaden räknat från 1 januari 2000, med 40 mark i månaden räknat

från den 1 januari 2001 och med 30 mark i månaden räknat från den 1 januari 2002. Om kompletteringsdelen dagen innan denna lag träder i kraft är större än 250 mark i månaden minskas den med 80 mark i månaden räknat från den 1 januari 1998, med 80 mark i månaden räknat från den 1 januari 1999, med 80 mark i månaden räknat från den 1 januari 2000 och med 57 mark i månaden räknat från den 1 januari 2002. Pensionen minskas med högst ett belopp som motsvarar kompletteringsdelen. Kompletteringsdelen betalas ut, minskad på detta sätt, oberoende av förmånstagarens ålder högst till den tidpunkt när förmånstagaren med stöd av folkpensionslagen får rätt att få en pension vars belopp är större än noll.

Den ändring av 10a § som genomförts genom lagen den 30 december 1993 om ändring av lagen om statens pensioner (FFS 1528/93) tillämpas endast på sådana förmånstagare i fråga om vilka tillväxtprocenttalet enligt 10 § lagen om statens pensioner eller sammanlagda tillväxtprocenttal för pensioner enligt lagen om statens pensioner är mindre än 60. När 10a § tillämpas beaktas inte i paragrafen nämnda förmåner som betalats innan denna lag har trätt i kraft.

Ändringen av 12 § 4 mom. tillämpas även på pensionsfall som har inträffat innan denna lag har trätt i kraft till den del det är fråga om att barn tillägg som betalas enligt 29 § folkpensionslagen inte skall beaktas. Härvid beaktas inte barn tillägg som betalas för barn som fötts sedan lagen har trätt i kraft. Om folkpensionens barn tillägg för minst tre barn har beaktats vid samordning när lagen träder i kraft, fogas till pensionen räknat från det lagen träder i kraft den del av pensionen enligt lagen om statens pensioner som avdragits från pensionen på grund av sagda barn tillägg.

Trots ikraftträdelsebestämmelserna i landskapslagen angående ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av vissa i riket gällande författningar rörande statens pensioner (53/89) är det inte ett villkor för tillämpning av bestämmelserna om valrätt och i nämnda bestämmelse avsedd pensionsålder att förmånstagaren har rätt till pension med tillämpning av 10 § 2 mom. Bestämmelserna om nämnda valrätt och pensionsålder tillämpas dock inte på en sådan efter år 1942 född ny förmånstagare som avses i 1 § 3 mom. och som har fått deltidspension eller individuell förtidspension enligt lagen om statens pensioner. För en i detta moment avsedd förmånstagare som har rätt att välja pensionsålder och som har minst 30 års anställningstid som räknas såsom pensionstid enligt lagen om statens pensioner är pensionens tillväxtprocenttal minst 60. Den

tillväxt som saknas fogas till förmånstagarens sista anställning. Detta moment tillämpas från och med den 1 januari 1998.

Lagens 15a § 8 mom. tillämpas på invalidpensioner där pensionsfallen inträffar efter att denna lag har trätt i kraft.

Ändringen av 16 § tillämpas på pensioner som betalas ut efter att denna lag har trätt i kraft.

Det genom lagen om ändring av lagen om statens pensioner (FFS 1671/95) upphävda 18d § 2 mom. tillämpas alltså då det beslut som gäller rehabiliteringen har fattats innan denna lag har trätt i kraft.

Lagens 25a § tillämpas på beslut som fattats av landskapsstyrelsen efter att denna lag har trätt i kraft.

Pension som beviljas en gammal förmånstagare som avses i 1 § 3 mom. betraktas när 5 § lagen angående införande av lagen om statens pensioner (FFS 281/66) tillämpas såsom pension som beviljas med tillämpning av 10 § 2 och 3 mom. lagen om statens pensioner.

Lagen om ändring av 14 § lagen om statens pensioner (FFS 315/95) skall inte tillämpas på ett ärende som har anhängiggjorts vid landskapsstyrelsen innan denna lag har trätt i kraft. Bestämmelserna om förhöjd pension tillämpas dock på den pensionsrat som förfaller till betalning efter att denna lag har trätt i kraft eller senare.

Den ändring av 15 § som genomförts genom lagen om ändring av lagen om statens pensioner (FFS 1231/95) skall genom denna lag tillämpas även på pensioner där pensionsfallet har inträffat innan denna lag har trätt i kraft.

10 §

Övergångsbestämmelser i fråga om landskapsprivaträttsligt anställda vad gäller tillämpningen av lagen om statens familjepensioner

Vid tillämpningen av de ändringar som vidtagits i lagen om statens familjepensioner mellan den 1 januari 1993 och den dag denna lag träder i kraft skall bestämmelserna i denna paragraf iakttas i fråga om landskapets privaträttsligt anställda.

Lagens 22a § tillämpas på beslut som fattats av landskapsstyrelsen efter att denna lag har trätt i kraft.

Ändringarna i 6 § 2 och 4 mom. tillämpas inte, om förmånslätare är född före den 1 januari 1943 eller om förmånslätare har avlidit före den 1 januari 1998.

Lagen om ändring av 9 § lagen om statens familjepensioner (FFS 325/95) skall inte tillämpas på ett ärende som har anhängiggjorts vid

landskapsstyrelsen innan denna lag har trätt i kraft. Bestämmelserna om förhöjd familjepension tillämpas dock på en sådan familjepensionsrat som avses i 9 § 2 mom. och som förfaller till betalning efter att denna lag har trätt i kraft.

Den ändring av 11 § som genomförts genom lagen om ändring av 9 och 11 §§ lagen om statens familjepensioner (FFS 1672/95) skall tillämpas på familjepensioner som betalas för tiden efter att denna lag har trätt i kraft.

11 §

Pensionsfall som har inträffat innan lagen träder i kraft

På pensioner i fråga om vilka pensionsfallet har inträffat innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som var gällande när denna lag träder i kraft, om inte annat följer av denna lag.

Mariehamn den 23 januari 1997

ROGER JANSSON
lantråd

Bengt Häger
föredragande ledamot

